

*English-Lithuanian-Spanish
Dictionary of Nuclear Energy*

*Anglų-lietuvių-ispauų
branduolinės energijos žodynas*

by
**Carlos Viscasillas,
Laurynas Tamulevičius,
Tomas Pakala
Artūras Nikogosian**

Druskininkų „Atgimimo“ vidurinė mokykla.

2010

First Edition (2010).

Anglų-lietuvių-ispānų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

A

A chain – A grandinė; isóbaro.
absorb - sugerti, absorbuoti; absorber.
absorbed dose – absorbuota dozė; dosis absorbida.
absorber rod – apsorbcijos svirtis; barra absorbente (de neutrones).
absorption – absorbcija; absorcion.
absorption cross section – absorbcijos kuro talpykla; seccion eficaz (microscopica) de absorcion.
abvolt – abvoltas; abvoltio.
accelerator (particle) – dalelių greitintuvas; acelerador (de particulas).
access hatch – priėjimo/iėjimo liukas; esclusa de acceso.
actinide series – altinido eilė/serija; serie química o familia de los actínidos.
actinides – aktinidai; actínidos.
actinium (Ac) – aktinis; actinion.
actinium decay series – aktinio skilimo serija; series de desintegración radiactiva de los actínidos.
actinium emanation (AcEm) – aktinio kilimas/sklidimas (emanacija);
actinium series – aktinio eilė/serija; series de desintegración radiactiva de los actínidos.
activation – aktyvinimas, aktyvacija, sudarymas; activacion.
activation analysis – aktyvinimo analizė; analisis por activacion.
activation product – aktyvacijos produktas; producto de activacion.
active fuel length (AFL) – aktyvių degalų lygis; longitud activa de la barra de combustible.
activity (radioactive) (A) – aktyvumas (radioaktyvus); actividad.
acute dose – aštri/stipri dozė; dosis penetrante o aguda.
acute exposure – stipri ekspozicija; exposicion aguda o grave.
advanced boiling water reactor (ABWR) – tobulesnis verdančio vandens reaktorius; reactor avanzado de agua en ebullicion.
advanced CANDU reactor (ACR – 1000) - pažangusis CANDU reaktorius; reactor CANDU avanzado.
advanced gas cooled reactor (AGR, AGCR) – pažangusis dujomis aušinamas reaktorius;

reactor avanzado refrigerado por gas.
advanced pressurized water reactor (APWR) – pažangusis suslėgto vandens reaktorius; reactor avanzado de agua a presion.
afterheat – po reaktoriaus išjungimo susidarantis karštis; calor residual.
agreement state (AS) – valstybių(ės) sutartis;
air sampling – oro pavyzdžių atrinkimas; muestreo del aire.
alkali metals – šarminiai metalai; metales alcalinos.
alkaline earth metals – šarminiai žemės metalai; metales alcalinotérreos.
alloy – lydinys; aleacion.
alpha – alfa; alfa.
alpha decay (α decay) – alfa skilimas; desintegracion o decaimiento alfa.
alpha particle (α/α particle) – alfa dalelė; partícula alfa.
alpha particle decay – alfa dalelių skilimas; desintegración alfa o decaimiento alfa
aluminum (Al) – aliuminis; aluminio.
ambient dose equivalent – aplinkos dozės ekvivalentas; dosis equivalente ambiental.
American Nuclear Society (ANS) – Amerikos Branduolinė Organizacija; Sociedad Nuclear Americana.
americium (Am) – americis; americio.
anion – anijonas; anion.
annihilate - (su)naikinti; aniquilar.
annihilation - (su)naikinimas; aniquilacion.
annual dose limit – metinės dozės limitas; disis límite anual de dosis.
annual limit on intake (ALI) – metinis įsiurbimo limitas; limite anual de incorporacion.
anode ray – anodo spindulys; rayos anódicos, canales o positivos.
antimony (Sb) – stibis; antimonio
argentum (Ag) – sidabras; plata.
argon (Ar) – argonas; argon.
arsenic (As) – arsenas; arsenico.
artificial radioactivity – dirbtinis radioaktyvumas; radioactividad artificial.
artificial isotope – dirbtinis izotopas; isotopo artificial.
as low as reasonably achievable (ALARA) – žema, kokią tik galima pasiekti (radiacija); tan bajo como sea razonablemente alcanzable.
World Association of Nuclear Operators (WANO) – branduolinės energetikos

Anglų-lietuvių-ispānų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

prižiūrėtojų pasaulinė asociacija; Asociación Mundial de Operadores Nucleares.

Astatine (At) – Astatinas; astato.

atom – atomas; atomo.

atom density – atomo tankis; densidad atomica.

atom disintegration – atomo

skaidymas(is)/skilimas į sudedamąsias dalis/dezintegracija; desintegración del átomo.

atomic blast – atominis sproginimas; explosion atomica.

atomic bomb (A-bomb) – atominė bomba; bomba atomica.

atomic disintegration – atominis skaidymas(is)/skilimas į sudedamąsias dalis, atominė dezintegracija; desintegración atómica.

atomic energy – atominė energija; energia atomica.

Atomic Energy Commission (AEC) – Atominės Energijos Komisija; Comision de Energia Atomica.

atomic energy unit – atominės energijos vienetas; unidad atomica de energia.

atomic fission – atominis skilimas/skaldymasis/dalijimasis; fisión nuclear.

atomic fusion – atominė sintezė; fusión nuclear.

atomic mass – atominė masė; masa atomica.

Atomic Mass (Atomic Weight) – atominė masė; masa atomica.

atomic mass number – atominis masės skaičius; número másico.

atomic mass unit (a.m.u.) – atominės masės vienetas; unidad de masa atomica (uma).

atomic model – atominis modelis, atomo maketas; modelo atomico.

atomic nucleus – atomo branduolys; nucleo atomico.

atomic number (A) – atominis skaičius; número atómico.

Atomic Number – atominis skaičius; número atómico.

atomic number (Z) – atominis skaičius; numero atomico.

atomic pile – atominis reaktorius; pila atómica, pila nuclear o pila de radioisótopos.

atomic power – atominė galia; energía atómica o nuclear.

atomize – atomizuoti, skaldyti, smulkinti; pulverizar.

attenuate - sumažinti, susilpninti, atskiesti,

praskiesti; atenuar, disminuir.

attenuation - silpninimas, silpimas; atenuacion.

attenuation coefficient – silpnėjimo/silpimo koeficientas; coeficiente de atenuacion.

attenuation constant – silpnėjimo/silpimo konstanta; constante de atenuación.

attenuation factor - silpnėjimo/silpimo faktorius; factor de atenuacion.

aurum (Au) – auksas; oro.

ausonium – lantano sinonimas; neptunio.

auto-ignition temperature – savaiminio užsidegimo temperatūra; temperatura de auto-ignicion; temperatura de ignicion.

automatic – automatinis; automatico.

auxiliary building – pagalbinis pastatas; edificio auxiliar.

auxiliary feedwater – pagalbinis vanduo, duodantis energiją; agua de alimentacion auxiliar.

auxiliary feedwater (AF/AFW) – pagalbinis maitinantis vanduo; agua de alimentación auxiliar.

average planar linear heat generation rate (APLMGR) – vidutinis plokštuminiu, linijiniu būdu gaunamo karščio koeficientas; densidad lineal de potencia media en un plano o promedio planar de la densidad lineal de potencia.

Avogadro's number (N₀) – Avogadro skaičius; numero de Avogadro.

B

background – fonas; fondo; de fondo; antecedentes.

background count – (radiacinio) fono skaičiavimas; tasa de conteo de radiación de fondo.

background radiation – radiacinis fonas; radiacion de fondo; radiacion natural.

barium (Ba) – Baris; bario.

barn – barnas; barnio.

BE (British Energy) – Didžiosios Britanijos Energija; Energía Británica.

becquerel – bekerelis; bequerelio.

berkelium – Berklis; berkelio.

beryllium (Be) – berilis; berilio.

Beta (β⁻) Decay – beta sklilimas; decaimiento o desintegracion beta.

beta (β, β⁺, β⁻) particle – beta dalelė; particula beta.

beta radiation – beta radiacija; radiacion beta.

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

beta ray – beta spinduliai; rayo beta.
beta-delayed neutron – beta uždestas neutronas; neutron retardado beta.
Beta-Delayed Particle Emission – beta-uždelstas dalelių išsiskyrimas; emisión de partícula beta retardada.
binding energy - energijos sąryšis; energia de enlace o de ligadura.
bioassay - bioanalizė; muestra o muestreo biologico.
biologic(al) effectiveness of radiation – biologinis radiacijos efektyvumas; efectividad biologica de radiacion.
biologic(al) half-life – laikas, per kurį radioaktyvus elementas biologiškai virsta kitu; mitad de vida biologica.
biological shield – biologinis skydas; blindaje biologico.
bismuth (Bi) – Bismutas; bismuto.
body burden – kūno apkrovimas; (apsunkinimas); carga corporal.
bohrium (Bh) – boris; bohrio (anteriormente llamado unnilseptio).
boiling-water reactor (BWR) – verdančio vandens reaktorius; reactor de agua en ebullicion.
bone seeker – radioaktyvi medžiaga, kurios judėjimas kauluose yra stebimas; trazador oseo o de huesos.
boron (B) – boras; boro.
Bq - SI sistemos vienetas radioaktyvumui matuoti; becquerel o becquerelio (símbolo Bq).
Bragg neutron – Brago neutronas; Neutrón Bragg.
breed – rūšis, kilmė; reproducir, producir, engendrar.
breeder – reproduktorius; reproductor; regenerador.
breeder reactor – reprodukcinis reaktorius; reactor reproductor.
Bremsstrahlung – radiacijos sustojimas; radiación de frenado.
bremsstrahlung radiation – stabdymo metu išskiriama radiacija; radiacion de frenado.
British thermal unit (Btu) – D. Britanijos šilumos kiekio vienetas; Unidad Térmica Británica.
bromine (Br) – bromas; bromo.
burnable fission poison – degaus skilimo

nuodai; veneno consumible (de fisión).
burnable poison – degūs nuodai; veneno consumible.
burnup – sudeg(in)ti; quemado; grado o coeficiente de quemado.
by-product – papildomai gaunamas produktas; subproducto.
by-product material – produkto perdirbimas; material accesorio, derivado o de desecho.

C

cadmium (Cd) – kadmis; cadmio.
calcium (Ca) – kalcis; calcio.
core melt (CM) – branduolio irimas; fusion del nucleo.
calibration – kalibracija; calibracion.
calibration factor (CF) – kalibracijos faktorius; factor de calibracion.
californium (Cf) – kalifornis; californio.
Canadian Deuterium Uranium Reactor (CANDU) - CANDU reaktorius; diseno canadiense de reactores de agua pesada a presion (PHWR).
capacity factor – talpos faktorius; factor de carga o capacidad.
capture cross section (σ_c) – matuojama galimybė, kad į kuro talpyklą pateks fotonas ar kita dalelė; sección transversal de captura.
carbon (C) – anglis; carbono.
carbon-14 – anglies izotopas; carbono 14.
cask – kasetė laikyti radioaktyvioms medžiagoms; cofre; bidon; contenedor; recipiente.
casket - konteineris laikyti radioaktyvioms atliekoms; cofre, urna, arquilla, caja protectora de paredes gruesas de plomo (para el transporte de material radiactivo).
cassiopeium (lutetium, Lu) – lutecis; Lutecio.
category 1 design-basis event – 1 kategorijos pagrindo-plano procesas/įvykis; sucesos base de diseño, nivel 1.
category 1 quantity – pirmos kategorijos; nivel de cantidad 1.
category 2 design-basis event - 2 kategorijos pagrindo-plano procesas/įvykis; sucesos base de diseño, nivel 2.
cathode ray – katodo spinduliai; rayo catodico.
cation (ion) – jonas; cation.
cave – patalpa, radioaktyvioms medžiagoms

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

laikyti; barril.

Carbon-Nitrogen-Oxygen Cycle – anglies-azoto-deguonies ratas; ciclo CNO (carbono-nitrógeno-oxígeno).

Compton Scattering – Komptono sklaida; efecto o dispersion Compton.

contamination area – užteršta teritorija; zona contaminada.

controlled area - valdoma teritorija; zona controlada.

Conversion Electron – elektrono virsmas;

critical assembly – kritinis susirinkimas, draugija; electrones de conversión.

criticality – būklės kritiškumas; criticidad.

criticality factor – būklės kritiškumo faktorius; factor de criticidad.

critical mass – kritinė masė; masa critica.

critical organ – kritinis organas; organo critico.

critical size – kritinis dydis; tamaño crítico (mínimo tamaño del núcleo de un reactor nuclear).

critical volume – kritinis garsas; volumen crítico (V_c).

cross section – kuro talpykla; seccion transversal; seccion eficaz.

CSD (cold shutdown) – šalčio sustabdymas; parada fria.

cumulative dose – didėjanti dozė; dosis acumulada.

cuprum (Cu) – varis; cobre.

curie – kiuris (matavimo vienetas); curie.

curium (Cm) – kiuris; curio.

CV (control valve) – kontrolinis vožtuvas; valvula de control.

D

D₂O – sunkusis vanduo; agua deuterada, óxido de deuterio o agua pesada (D_2O).

DAC – įgyta oro koncentracija;

daughter nuclide – antrinis nuklidas; nucleo hijo (de un nucleido radiactivo).

decay – skilimas; decaimiento; disminucion gradual; decaimiento o desintegracion radiactiva.

Decay Branching (%) – skilimo pristabdymas; desintegración ramificada.

decay chain – skilimo grandinė; cadena de decaimiento o desintegracion; serie radiactiva.

decay coefficient – skilimo koeficientas;

coeficiente de desintegración o decaimiento.

decay constant – skilimo konstanta; constante de desintegracion o decaimiento.

decay daughter – antrinis skilimas; producto de desintegración.

decay electron – skilimo elektronas;

decay energy – skilimo energija; energía de desintegración.

decay family – skilimo grupė; familia radiactiva o serie de desintegración.

decay heat – skilimo karštis; calor de decaimiento.

decay mode – skilimo būdas; modo de decaimiento.

Decay Mode – skilimo metodas; modo de decaimiento.

decay product – skilimo produktas; producto de desintegracion.

decay Q-value – skilimo Q reikšmė (skilimo metu išskleidžiama energija); Q-valor.

decay rate – skilimo greitis; ritmo o velocidad de decaimiento.

Decay Scheme – programos skilimas; esquema de desintegracion.

decay scheme – skilimo schema; esquema de desintegracion.

decay series – skilimo serija, eilė; series radiactivas o de desintegración.

deci (d) – priesaga, reiškianti 10^{-1} vieneto dydį; deci.

declared pregnant woman – nėščia moteris, viešai paskelbusi apie savo nėštumą; mujer embarazada.

decommission – sustabdyti atominį reaktorių (uždaryti); clausura.

DECON – išardymo ar sunaikinimo akronimas; descontaminacion.

decontamination – nukenksminimas; descontaminacion.

decontamination factor – nukenksmintas faktorius; factor de descontaminacion.

decontamination index – nukenksmintas rodiklis, indeksas; índice de descontaminación.

deep dose – gili dozė (radiacija); dosis profunda.

deep-dose equivalent (H_d) – gilios dozės ekvivalentas, kiekis; dosis equivalente profunda.

defense in depth – gynyba gilumoje (kūne); defensa en profundidad.

delayed fission neutron – uždelstinis atomo

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

branduolio skilimo neutronas; neutrón retardado de fisión.

delayed health effects – uždelsti sveikatos pakitimai, efektai; efectos de salud retardados.

delayed neutron – uždelstas neutronas, nuslopintas; neutron retardado, retrasado o diferido.

Depleted – vacío; empobrecido; agotado.

depleted fuel – (iš)eikvoti, (iš)semti degalai; combustible nuclear empobrecido.

depleted uranium – (iš)eikvoti uraną; uranio empobrecido.

derived air concentration – įgyta oro koncentracija; concentracion derivada en el aire.

descendent – leistas žemyn (energija mažėja); descendiente.

design-basis accident (DBA)- – pagrindinės konstrukcijos sugedimas, atsitikimas; accidente base de diseno.

design-basis criticality - pagrindinės konstrukcijos kritinė būklė, kritiškumas; criticidad de base de diseño.

design-basis earthquake (DBE) – pagrindinės konstrukcijos apsaugojimas nuo žemės drebėjimų; sismo base de proyecto.

design-basis event – pagrindinės konstrukcijos įvykis, atsitikimas; suceso base de diseno.

design-basis explosion – pagrindinės konstrukcijos sproginimas; explosión base de diseño.

design-basis fire – pagrindinės konstrukcijos gaisras; fuego base de diseño.

design-basis flood – pagrindinę konstrukciją apsėmęs potvynis (vandens pakilimas); inundación base de diseño.

design-basis phenomenon – pagrindinės konstrukcijos fenomenas, nepaprastas reiškinys; fenómeno base de diseño.

design-basis tornado – pagrindinę konstrukciją patekusi į tornadą; tornado base de diseño.

detection gas – dujų susekimas, atradimas (surasti dujas);

detector – detektorius, iešiklis; detector.

deterministic effects – determinizmo efektas; efecto determinista; efecto no estocastico.

deuterium – deuteris (sunkusis vandenilis); deuterio.

deuterium oxide – deuterio oksidas; óxido de deuterio.

deuteron – deuteronas; deuteron.

diplogen – diplogenas; deuterio.

diplon – diplomonas; deuterón.

directional dose equivalent – kryptingas (didėjantis, mažėjantis) dozės kiekis, ekvivalentas; dosis equivalente direccional.

disintegration - skaidymas(is)/skilimas į sudedamąsias dalis; desintegracion.

disintegration chain – skilimo, skaidymo grandinė; cadena de decaimiento o desintegracion.

disintegration constant – skilimo konstanta (pradinis taškas); constante de desintegracion.

disintegration electron – skilimo, skaidymo elektronas; electrón *de* desintegración (nuclear).

disintegration energy – skilimo, skaidymo energija; energía de desintegración.

disintegration family – skilimo, skaidymo grupė, grandinė; familia o serie de desintegración radiactiva.

disintegration rate – skilimo, skaidymo greitis (tempas); tasa de desintegración.

disintegration series – skilimo, skaidymo serija (eilė); series de desintegración radiactiva.

disintegrations per minute – skilimai per minutę (skilimų skaičius per minutę); desintegracion por minuto.

disintegrations per second – skilimai per sekundę (skilimų skaičius per sekundę); desitegración por segundo.

disposal – eliminacion.

disposal facility – atidavimo sklandumas, laisvumas (radioaktyvių atliekų); instalación de eliminación o destrucción.

dollar – reaktyvumo vienetas; dollar (unidad de radiactividad).

dosage - dozė; dosis.

dosage rate – dozės (judėjimo)greitis, tempas; tasa de dosis; velocidad de dosis (radiacion).

dose – dozė; dosis (de radiacion).

dose commitment – dozės atidavimas, perdavimas; dosis comprometida.

dose equivalent – dozės ekvivalentas, dydis, kiekis; dosis equivalente o biologica.

dose limits – dozės limitas, riba; limite de dosis (de radiacion).

dose meter – dozės (kiekio) matuoklis;

dose rate – dozės greitis; tasa de dosis.

dosimeter – dozimetras; dosimetro.

dosimetry – dozimetrija; dosimetria.

double beta decay – dvigubas beta skilimas;

Anglų-lietuvių-ispauų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

doble desintegración beta.

dual beta decay – dvejopas, dvigubas (dvilytis) beta skilimas; desintegración beta doble.

duonium (Db) – dubnis; dubnio (anteriormente llamado unnilpentio).

dysprosium (Dy) – disprozis; disprosio.

E

effective dose – efektyvi dozė; dosis efectiva.

effective dose equivalent (EDE, H_E) – efektyviosios dozės ekvivalentas; dosis equivalente efectiva.

effective half-life – efektyvus laikas, per kurį radioaktyvus elementas virsta kitu; vida media efectiva.

effective multiplication factor (k_{eff}) – efektyvus dauginimo faktorius; factor de multiplicación efectivo.

efficiency – efektyvumas; eficiencia; eficacia; rendimiento.

einsteinium (Es) – einšteinis; einstenio.

ejectile – radiacija, dalelė ar jonas atsiradęs reakcijos metu; proyectil.

Electromagnetic radiation – elektromagnetinė radiacija; radiación electromagnética.

electromagnetic radiation (EMR) – elektromagnetinė radiacija; radiación electromagnética.

Electron – elektronas; electron.

electron binding energy – elektroną jungianti energija;

electron capture – elektronų (pa)gavimas ar pri(si)jungimas; captura electrónica.

electron capture decay - elektronų pagavimo ar pri(si)jungimo skilimas, irimas; desintegración por captura electrónica.

Electron Capture Decay – elektronų pasisavinimas skylant; desintegración por captura electrónica.

electron volt (eV) – elektronvoltas; electron-voltio.

elektron (e⁻) – elektronas; electron.

element – elementas; elemento; elemento químico.

element X – X elementas; elemento.

elemental abundance – elementų gausa; abundancia de los elementos.

emanation (Em) – emanacija; emisión.

emanon – radono sinonimas; radón.

emergency core cooling system (ECCS) - branduolio šaldymo sistemos avarija; sistema de refrigeración de emergencia del núcleo; sistema de inyección de seguridad.

emergency feedwater (EFW) – maitinamojo vandens avarija; agua de alimentación de emergencia.

energy – energija; energía.

energy level diagram – energijos lygio diagrama; diagrama de niveles de energía.

Energy Scale – energijos skalė; escala de energía.

enriched uranium – praturtintas uranas; uranio enriquecido.

enrichment – (elemento) praturtinimas; enriquecimiento; enriquecimiento isotópico.

ENSDF (Evaluated Nuclear Structure Data File) - Vertinamos branduolinės struktūros duomenų failas; Biblioteca de datos evaluados sobre estructura del núcleo.

Environmental Protection Agency (EPA) – aplinkos apsaugos agentūra; agencia de protección ambiental.

epithermal neutron – epiterminis neutronas, kurio krūvis didesnis nei 0.025 eV; neutron epitermico; neutron intermedio.

equilibrium – pusiausvyra, išlyginimas; equilibrio.

equivalent dose (H_T) – ekvivalentinė dozė; dosis equivalente.

erbium(Er) – erbis; erbio.

erg – ergas; ergio.

europium(Eu) – europis; europio.

exclusion area – išsiskyrimo vieta; area de exclusion.

exclusion area – uždara teritorija; area de exclusion.

excursion – ekskursas, nukrypimas; excursion; variación grande y brusca.

exotic atom - svetimas (kitoks) atomas; átomo exótico.

exposure – ekspozicija; exposición; contacto con materiales peligrosos.

external dose - išorinė dozė; dosis externa.

external radiation – išorinė radiacija; radiación externa.

extremity – kraštutinumas, aukščiausias laipsnis; extremidad.

eye dose equivalent – akyje esančios (radiacijos) dozės ekvivalentas; dosis

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

equivalente para el cristalino.

F

family – šeima, grupė; grupo, serie, familia.

fast fission – greitas skilimas; fisión rapida.

fast neutron – greitas neutronas; neutron rapidoñ neutron sin moderar.

fast reactor – greitas(is) reaktorius; reactor rapido.

feed – maitinimas; alimentar; aportar; suministrar (agua, energia electrica); alimentacion.

Feedwater (FW, FDW) – maitinamasis vanduo; agua de alimentacion.

fermium (Fm) – fermis; fermio.

fertile – našus, praturtintas; fertil.

fertile material - naši, praturtėjusi medžiaga (materija); material fertil.

fertile nuclide – našus, praturtėjęs nuklidas; núclido fértil; nucleido fértil.

ferum (Fe) – geležis; hierro.

film badge – fotoaparato metalinis lakštas; placa; placa de película.

film ring – filmo ziedas; anillo de la película.

fissile - skalus, (su)skylantis; fisil o fisible.

fissile material – skali, (su)skylanti medžiaga (materija); material fisible.

fissile material package – skalios (su)skylančios medžiagos paketas; paquete de material fisible.

fission – skilimas; fisión (nuclear).

Fission cross section (σ_f) – skilimo/kuro talpykla; sección eficaz de fisión.

fission fragment – skilimo fragmentas (detalė); producto o fragmento de fisión.

fission gases (FG) – skilimo metu išsiskiriančios dujos; gases de fisión; productos de fisión.

fission neutron – skilimo neutronas; neutron de fisión.

fission poison – skilimo metu išsiskiriantys nuodai (padaroma žala); veneno nuclear, veneno de neutrones o veneno de fisión.

fission product (FP) – skilimo produktas; producto o fragmento de fisión.

fission recoil – skilimo fragmentas (detalė); fisión de retroceso; retroceso de los fragmentos de fisión.

fissionable - suskaldomas, skylantis; fisionable.

fissionable material – suskaldoma, skylanti medžiaga (materija); material fisionable.

fluence – dalelių kiekis, kertantis tam tikrą teritoriją per tam tikrą laiką; fluencia.

fluorine (F) – fluoras; fluor.

flux - nuolatinis kitimas, keitimasis; flujo (hidraulico, termico, de particulas, de radiacion).

formula quantity – formulė, nustatanti reikiamą (medžiagos) dydį; fórmula de la cantidad.

fossil fuel – iškastiniai degalai; combustible fosil.

francium (Fr) – francis; francio.

free annihilation – priešingų krūvių susinaikinimas; aniquilación o eliminación libre.

fuel – degalai; combustible.

fuel assembly – grupė degalų, esančių vienoje vietoje; elemento combustible.

fuel assembly (F/A) – degalų grupė; elemento de combustible.

fuel cladding – degalų plakiravimas; revestimiento del combustible.

fuel cycle (FC) – degalų ratas (ciklas); ciclo del combustible.

fuel element – degalų grupės elementas; elemento combustible.

fuel pellet – degalų elementą sudarančios medžiagos; pastilla de combustible.

fuel pin – degalų tūbelėje esanti ašis; barra de combustible; varilla de combustible.

fuel reprocessing – degalinio proceso kartojimas(is); reprocesado o reelaboracion del combustible.

fuel rod – degalų grupės sudedamoji dalis; barra de combustible; varilla combustible.

fusion – sintezė; fusión.

G

gadolinium (Gd) – gadolinis; gadolinio.

gallium (Ga) – galis; galio.

gamma radiation – gama radiacija; radiacion gamma.

Gamma Rays (γ rays) – gama spinduliai; rayos gamma.

gap – tarpas; hueco; huelgo.

gas counter – dujų skaitiklis; contador de gas.

gas flow counter – dujų tekėjimo skaitiklis; contador de caudal de gas.

gas-cooled reactor (GCR) – dujomis aušinamas reaktorius; reactor refrigerado por

Anglų-lietuvių-ispauų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

gas.
gaseous diffusion – dujinė difuzija; difusión gaseosa.
gaseous diffusion plant (GDP) – dujinės difuzijos gamykla; planta de difusión gaseosa.
gas-filled detector – dujomis užpildytas detektorius; detector lleno de gas.
Geiger counter – Geigerio skaitiklis; Medidor de radicación Geiger.
Geiger-Müller (GM) counter – Geigerio-Miulerio skaitiklis; medidor de radiación Geiger-Müller.
Geiger-Müller (GM) counter tube - Geigerio-Miulerio skaitiklio vamzd(el)is; tubo contador Geiger-Müller.
Geiger-Müller (GM) detector - Geigerio-Miulerio detektorius; detector Geiger-Müller.
germanium (Ge) – germanis; germanio.
giga – giga (SI sistemos priešdėlis, reiškiantis daugiklį 10^9); giga.
gigawatt (GW) – gigavatas; gigavatio.
gigawatt hour – gigavatvalandė; gigavatio hora.
gold (Au) – auksas; oro.
graphite – grafitas; grafito.
gray (Gy) – grėjus (SI sistemos vienetas); gris.

H

hafnium (Hf) – hafnis; hafnio.
hahnium (Ha) – dubnio sinonimas; Hahnio (Ha).
Half-Life (half period, half value time, $T_{1/2}$) – laikas per kurį radioaktyvus elementas virsta kitu; periodo de semidesintegración.
half-thickness – pusiau apsaugantis (nuo radiacijos); espesor de semirreducción.
halides – du ar daugiau susijungę halogenai, kurie turi -1 oksidacijos laipsnį; haluro.
halogens – halogenai; halógenos.
hassium (Hs) – hasis; hassio (anteriormente llamado Unniloctio).
health physics (HP) – mokslas apie radiacijos poreikį žmogui; física sanitaria; física radiológica; protección radiológica (PR).
heat exchanger (HX)– karščio keitiklis; cambiador de calor.
heat of formation – formavimo karštis; calor de formación.
heatup (H/U) – kaisti; calentar; calentamiento;

aumento de temperatura.
heavy atom – sunkus atomas; átomo pesado.
heavy hydrogen – sunkusis vandenilis; hidrógeno pesado.
heavy water (HW)– sunkusis vanduo; agua pesada; óxido de deuterio.
heavy-water-moderated reactor – reaktorius, naudojantis sunkųjį vandenį kaip aušalą; reactor moderado por agua pesada.
helium (He) – helis; helio.
Helium Burning (triple alpha process) – helio degimas (trigubas alfa procesas); proceso triple alfa.
high contamination area – didelio užterštumo teritorija; zona altamente contaminada.
high radiation area – aukštos radiacijos zona; zona de alta radiación.
high radiation area (HRA) – didelės radiacijos teritorija; zona de alta radiación.
high temperature gas-cooled reactor – aukštos temperatūros dujomis aušinamas reaktorius; reactor de gas a alta temperatura.
high(ly) enriched uranium – daug praturtintas uranas; uranio altamente enriquecido.
high-level radioactive waste (HLRW) – aukšto lygio radioaktyvus; residuos radiactivos de alta actividad.
holmium (Ho) – holmis; holmio.
hot – karštas; caliente; termino utilizado frecuentemente con el sentido de altamente radiactivo.
Hot Carbon-Nitrogen-Oxygen Cycle (see also C-N-O cycle) – karštas anglies-azoto-deguonies ratas; ciclo CNO (carbono-nitrógeno-oxígeno).
hot cell – karšta kamera; celda caliente.
hot spot – pavojinga vieta, karštasis taškas; punto caliente.
hydrargyrum (Hg) – gyvsidabris; mercurio.
hydrogen (H) – vandenilis; hidrógeno.
Hydrogen Burning – vandenilio degimas; combustión de hidrógeno.

I

ICRP (Commission on Radiological Protection) - radiologinės apsaugos komisija; Comisión de Protección Radiológica.
immediate decontamination – skubus nuklenksminimas; descontaminación inmediata.
impact parameter (b) – susidūrimo parametras;

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

factor de impacto.

imparted specific energy – suteikta savitoji energija; energia comunicada másica.

indium (In) – indis; indio.

individual monitoring devices – individualūs prižiūrėjimo prietaisai; dispositivos de vigilancia individual.

individual monitoring equipment – individuali prižiūrėjimo įranga; control y seguimiento de los equipos de protección individual.

induced radioactivity – dirbtinis (sukeliamas) radioaktyvumas; radiactividad inducida.

inelastic scattering – neplastiškas (su energijos nuostoliais) (dalelių) iš(si)sklaidymas; dispersion inelastica.

inert gases – inertinės dujos; gases inertes.

inhour (Ih) – reaktoriaus reaktyvumo vienetą; hora inversa.

institutional control – nustatyta kontrolė; control institucional.

intake – įsiurbimas; toma; entrada; captación (de agua); aportación; incorporación.

integral absorbed dose – absorbuotos dozės integralas; integral de la absorbente.

Intensity Branching (%) – intensyvus skilimas; intensidad de ramificación o derivación.

internal radiation – vidinė radiacija; irradiación interna.

International Atomic Energy Agency (IAEA) – Tarptautinė atominės energijos agentūra (TAEA); Organismo Internacional de Energía Atómica (OIEA).

inverse square law – apversto kvadrato taisyklė; ley de la inversa del cuadrado o ley cuadrática inversa.

inverted atom – antimaterijos/apverstas atomas; átomo invertido.

iodine (I) – jodas; yodo.

ion – jonas; ion.

ionising radiation – jonizuojanti radiacija; radiación de ionización.

ionization – jonizacija; ionización; producción de iones.

ionization chamber – jonizacijos kamera; cámara de ionización.

ionization detector – jonizacijos detektorius (indikatorius); detector de ionización.

ionization potential (IP) – jonizacijos potencialas; potencial de ionización.

ionizing radiation - jonizuojanti radiacija; radiación ionizante.

iridium (Ir) – iridis; iridio.

iron (Fe) – geležis; hierro.

irradiate – švitinti, spinduliuoti; irradiar; someter a radiación.

irradiation – švitinimas, spinduliavimas; irradiación.

Isobars – slėgio frontai; isobaros; isobaras.

Isomers – beveik tokios pat molekulės su skirtinga struktūra; isómeros.

isotone – izotonas; isotono.

isotope chart – izotopų lentelė; tabla de isótopos.

isotope separation – izotopų at(si)skyrimas, per(si)skyrimas; separación de isótopos o isotópica.

Isotopes – izotopas; isótopos.

isotopic abundance – izotopų gausa (perteklius); abundancia isotópica.

isotopic enrichment – izotopinis praturtinimas; enriquecimiento isotópico.

isotopic tracer – izotopų judėjimas; trazador isotópico.

J

joule (J) – džaulis; julio.

K

kelvin (K) – kelvinas; grado Kelvin.

kilo (k) – kilo; kilo.

kiloelectron volts – kiloelektrono voltai; kiloelectrón voltio.

kilovolt – kilovoltas; kilovoltio.

kilovolt (kV) – kilovoltas; kilovoltio.

kilowatt – kilovatas; kilovatio.

kilowatt-hour – kilovatvatvalandė; kilovatio-hora.

kinetic energy – kinetinė energija; energía cinética.

krypton (Kr) – kriptonas; cripton.

kurchatovium – rezerfordo sinonimas; rutherfordio (anteriormente llamado kurchatovio y unnilquadio).

L

Anglų-lietuvių-ispauų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

label – žymėti; etiqueta; etiquetar; marcar.
labeled compound – pažymėtas junginys (mišinys); compuesto marcado.
lanthanide group – lantanidų grupė; grupo o serie de lantánidos.
lanthanides – lantanidai; lantanidos.
lanthanide series – lantanidų eilė; serie de lantánidos.
lanthanons – lantanonai;
lanthanum (La) – lantanas; lantano.
lawrencium (Lr) – laurencis; lawrencio.
lead (Pb) – švinas; plomo.
lethal dose (LD) – mirtinga, pavojinga dozė; dosis letal.
level scheme – lygio diagrama, schema (sistema); esquema de nivel.
light atom – lengvas atomas; atomo ligero.
light water – lengvas vanduo; agua ligera.
light work – lengvas darbas; trabajo liviano.
light-water reactor (LWR) – lengvojo vandens reaktorius; reactor de agua ligera.
Limiting safety system set point (LSSS) – apribojantis saugumo sistemos atsvaros taškas; punto de consigna limitativo de sistemas de seguridad; punto de tarado limitativo del sistema de seguridad.
linear energy transfer (LET) - energijos perdavimas linijiniu būdu; transferencia lineal de energia.
linear heat generation rate (LHGR) – linijinis karščio (iš)gavimo tempas; potencia lineal generada o densidad lineal de potencia.
lithium (Li) – litis; litio.
load factor – apkrovos faktorius; factor de carga, capacidad o utilización.
loss of offsite power (LOOP) – energijos, negaminamos reaktoriuose, nuostoliai; pérdida del suministro eléctrico desde el exterior (del emplazamiento).
loss-of-coolant accident (LOCA) – nuostoliai, dėl avarijos šaldyme; accidente con pérdida del refrigerante (del reactor).
low energy region neutron – žemos energijos zonos neutronas; región de energía baja o de baja energía.
low population zone (LPZ) – mažos populiacijos zona; zona de baja densidad de población (requerida normalmente para la instalación de una central nuclear).
low specific activity (LSA)– mažas specifinis

aktyvumas;
low specific activity, category I (LSA-I) - specifinis aktyvumas, pirmos kategorijos; Baja actividad específica, nivel I.
low specific activity, category II (LSA-II) - specifinis aktyvumas, antros kategorijos; Baja actividad específica, nivel II.
low specific activity, category III (LSA-III) - specifinis aktyvumas, trečios kategorijos; Baja actividad específica, nivel III.
low-enriched uranium (LEU)– mažai praturtintas uranas; uranio poco enriquecido.
low-level radioactive waste (LLW) – žemo lygio radiacijos švaistymas; residuos radiactivos de bajo nivel.
low-level waste – žemo lygio švaistymas; residuos de bajo nivel.
lutetium (Lu) – lutecis; lutecio.

M

magnesium (Mg) – magnis; magnesio.
manganese (Mn) – manganas; manganeso.
mass chain – masės grandinė;
Mass Number – masės skaičius; número masico.
mass number – masės skaičius; número masico.
mass-energy equation – masės-energijos lygtis; ecuación de masa-energía.
mass-energy equivalence principle – masės-energijos ekvivalentiškumo principas; principio de equivalencia masa-energía.
mass-energy relation – masės-energijos santykis (ryšys); relación de masa-energía.
mass-energy relationship – masės-energijos sąryšis; relación de masa-energía.
masurium – tecnečio sinonimas; tecnecio.
maximum dependable capacity (MDC) – maksimali reali talpa (galingumas); capacidad confiable.
median lethal dose 50/30 (LD-50/30) – vidinė mirtina, pavojinga dozė 50/30; dosis mortal.
median lethal dose 50/60 (LD-50/60) - vidinė mirtina, pavojinga dozė 50/60; dosis mortal.
mega (M)– mega, reiškiantis 10⁶ vieneto dydį; mega-.
megabecquerel – megabekerelis;
megacurie (MCi) – megakurius; megacurio (10⁶ curios).

Anglų-lietuvių-ispānų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

megaelectron volt (MeV) – megelektronvoltas; megelektronvoltio.
megawatt (MW) – megavatas; megavatio.
megawatt electric (MWe) – elektros megavatas; megavatio electrico.
megawatt thermal (MWt) – šiluminis megavatas; megavatio termico.
megawatt-hour (MWh) – megavatvalandė; megavatio-hora.
meitnerium (Mt) – meitneris; meitnerio (anteriormente llamado unnilennio).
mendelevium (Md) – mendelevis; mendelevio.
mercury (Hg) – gyvsidabris; mercurio.
metalloids – nemetalai; metaloides.
metric ton – metrinė tona; tonelada métrica, megagramo.
micro – mikro, reiškiantis 10^{-6} vieneto dydį; micro-.
micro (μ) – mikro (dydžio priešdėlis); micro-.
microcurie (μ Ci) – mikrokiuris; microcurie.
milli (m) – mili, reiškiantis 10^{-3} vieneto dydį; mili-.
mill tailings – gamyklos šiukšlės/atliekos; residuo de fabrica; colas; esteriles.
millicurie (mCi) – milikiuris; millicurie.
milielectron volt (meV) – milielektronvoltas; milielektronvoltio.
millirem (mrem) – miliremas; milirem.
milliroentgen (mR) – milirentgenas; miliroentgn
millisievert (mSv) – milisievertas; milisievert.
mixed-oxide fuel (MOX, MOXF) – sumaišyti oksido degalai; combustible oxido mixto.
moderator - lėtiklis, moderatorius; moderador.
molybdenum (Mo) – molibdenas; molibdeno.
monitor - monitorius, kontrolės prietaisas, reikalingas matuoti radiacijai; monitor; unidad de visualizacion; pantalla.
monitoring – prižiūrėjimas, tikrinimas; vigilancia; seguimiento; monitorizacion.
Moseley number – Mozelėjaus skaičius; número atómico o de Moseley.
mu-mesic atom – miuoneninis atomas; átomo mumésico.
muonic atom – miuoninis atomas; átomo muónico.

N

nano (n) – nano; nano-.
naturally occurring or accelerator-produced ;de origen natural o producidos acelerador-
nanocurie (nCi) – nanokiuris; nanocurio.
sodium (Na) – natris; sodio.
Natural Abundance – natūralūs izotopai; abundancia natural.
natural background radiation – natūrali fono radiacija; radiactividad natural.
natural radiation – natūrali radiacija; radiactividad natural.
natural source – natūralus šaltinis; recurso natural.
natural thorium – natūralus toris; torio natural.
natural uranium – natūralus uranas; uranio natural.
negative ion – neigiamas jonas; ion negativo.
negative thermion – neigiamas termijonas; termoelectrón, electrón térmico, termión negativo.
negaton – ankstesnis elektrono pavadinimas; negatón.
negatron – negatronas; negatrón, electrón negativo.
neodymium (Nd)– neodimas; neodimio.
neon (Ne) – neonas; neon.
neptunium (Np)– neptūnis; neptunio.
Neutrino – neutrinai; neutrino.
neutron (n) – neutronas; neutron.
neutron absorption – neutrono absorbavimas; absorcion de neutrones.
neutron activation – neutrono aktyvacija; activación neutrónica.
neutron activation analysis – neutrono aktyvacijos analizė; análisis por activación neutrónica.
neutron capture – neutrono prisijungimas; captura neutronica.
neutron chain reaction – neutrono grandininė reakcija; reaccion neutronica en cadena.
neutron cycle – neutrono ciklas; ciclo neutrónico.
Neutron Decay – neutronų skilimas; decaimiento neutronico.
neutron flux (NF) - neutronų nuolatinis kitimas; flujo neutronico.
neutron generation – neutrono generavimas; generacion de neutrones.
neutron leakage – neutrono nuotėkis; fuga de neutrones.

Anglų-lietuvių-ispānų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

neutron moderator – neutrono moderatorius; moderacion de neutrones.

neutron number (N)– neutrono skaičius; número neutrónico.

neutron poison – neutrono nuodai; veneno (absorbente) neutronic.

neutron reflector – neutrono atspindys; reflector neutronic.

Neutron Separation Energy – neutrono skilimo energija; energía de separación neutrónica.

neutron separation energy (S_n) – neutrono atsiskyrimo energija; energía de separación neutrónica.

neutron-capture cross section – matuojama galimybė, kad į kuro talpyklą pateks neutronas; captura neutronic.

Neutron-Induced Fission – neutrono dirbtinis skilimas; fisión inducida por neutrones.

nickel (Ni) – nikelis; niquel.

nielsbohrium (Ns)– boro sinonimas; nielsbohrio.

niobium (Nb)– niobis; niobio.

nipponium – technecio sinonimas; niponio.

niton (Nt)– radono sinonimas; nitón.

nitrogen (N)– azotas; nitrogeno.

nobelium (No) – nobelis; nobelio.

noble gases (NG) - inertinės dujos; gases nobles.

nonionizing radiation – nejonizuojanti radiacija; radiación no ionizante.

nonpower reactor (NPR) –

nepajėgus/neveikiantis reaktorius;

nonstochastic effects – nestochastiniai (neatsitiktiniai) efektai; efectos no estocásticos.

nuclear boiler assembly (NBA) – branduolinio garavimo sistema; sistema (de suministro) de vapor nuclear; evaporador nuclear; caldera nuclear.

NSR (Nuclear Science Referente) – branduolinio mokslo organizacija;

nuclear binding energy - branduolinio susidūrimo energija; energía de enlace nuclear.

nuclear breeder – branduolinis reproduktorius; autofertilizante nuclear.

nuclear disintegration – branduolinis skaidymas(si)/skilimas į sudedamąsias dalis; desintegracion nuclear; desintegracion o decaimiento radiactivo.

nuclear disintegration energy - branduolinio

skaidymo(si)/skilimo į sudedamąsias dalis energija; energia de desintegracion nuclear.

nuclear energy – branduolinė energija; energia nuclear.

Nuclear Energy Agency (NEA) – Branduolinės energijos agentūra; Agencia de Energia Nuclear.

nuclear facility – branduolinė įranga; instalación nuclear.

nuclear fission – branduolinis skilimas; fisión nuclear.

nuclear force – branduolinė jėga; fuerza nuclear.

nuclear fuel – branduoliniai degalai; combustible nuclear.

nuclear heat of formation – branduolinio formavimosi karštis; calor de formacion.

nuclear incident – branduolinis įvykis; accidente nuclear.

nuclear material – branduolinė medžiaga; materiales nucleares.

nuclear power (NP) – branduolinis stiprumas; energia nuclear.

nuclear power plant (NPP) – branduolinės energijos gamykla; central nuclear.

nuclear radiation – branduolinė radiacija; radiacion nuclear.

Nuclear Reaction – branduolinė reakcija; reaccion nuclear.

nuclear reaction – branduolinė reakcija; reaccion nuclear.

nuclear reactor – branduolinis reaktorius; reactor nuclear.

nuclear safety – branduolinis saugumas; seguridad nuclear.

nuclear steam supply system (NSSS) – branduolinių garų aprūpinimo sistema; sistema nuclear de generacion de vapor (SNGV).

nuclear waste – branduolinis; residuos nucleares.

nuclei – branduolys; nucleos atomicos.

nucleon – nukleonas; nucleon.

nucleon number – branduolinis skaičius; número másico o número de masa.

Nucleus – branduolys; nucleo (de un atomo, de una célula, de una galaxia); parte central.

nucleus – branduolys; núcleo.

nuclide – nuklidas; nucleido; nuclido.

nuclide chart – nuklidų lentelė (diagrama); carta (tabla) de nucleidos.

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

O

occupational dose – profesinė dozė; dosis ocupacional.
operational decontamination – operatyvinis nukenksminimas; operaciones de descontaminación.
organ weighting factor – organų; factor de ponderación de los órganos o tejidos.
ortho positronium (o-Ps) - orto pozitronis; ortopositronio (o-Ps).
osmium (Os) – osmis; osmio.
oxygen (O) – deguonis; oxigeno.

P

package – paketas; conjunto; paquete; bloque; embalaje.
packaging – pakavimas, perdavimas; embalaje.
palladium (Pd) – paladis; paladio.
para positronium (p-Ps) - para pozitronis; parapositronio.
parent - pirminis, pagrindinis; padre (nucleido radioactivo).
parent nuclide - pirminis pagrindinis nuklidas; núclido padre.
parentage – kilmė; familia, serie, grupo.
Parity – lyginumas; paridad, igualdad.
particle accelerator – dalelių greitintuvas; acelerador de partículas.
pelenium (Se) – selenas; selenio.
pellet - gniutuliukas, gumulėlis, rutulėlis; pastilla ceramica de combustible.
Performance - ; funcionamiento; comportamiento; actuación; desempeño (de funciones); operación; ejecución; realización; rendimiento.
performance assessment (PPA) – (darbo) atlikimo įvertinimas; evaluación del desempeño.
performance-based regulations – (darbo) atlikimo pagrindiniai reguliavimai, tvarkymai; reglamentos basados en el rendimiento.
periodic table – periodinė lentelė; tabla periodica.
personal dose equivalent - asmens gautos dozės ekvivalentas; dosis equivalente personal.
personnel monitoring – prižiūrėjimo personalas; monitorización personal.
peta – peta; peta.

phantom – iliuzija, fantomas;
phantom material – netikra (iliuzinė) medžiaga; material fantasma.
phosphorus (P) – fosforas; fosforo.
photoelectric absorption - fotoelektrinis absoravimas; absorción fotoelectrica.
Photoelectric effect – fotoelektrinis efektas; efecto fotoelectrico.
photoelectric effect – fotoelektrinis; efecto fotoelectrico.
photofission – fotoskilimas; fotofisión.
photon – fotonas; foton.
pick-off annihilation - paimtų dalelių sunaikinimas;
pico (p) – piko; pico-.
picocurie (pCi) – pikokuris; picocurio.
pig – konteineris (radioaktyviom atliekom gabenti); contenedor (normalmente de plomo).
pile – krūva, polis, stulpas, reaktorius; pila; monton; paquete; pila electrica.
pitchblende - uranitas, urano rūda; pechblenda o uraninita.
planned- ; programado.
planned special exposure – suplanuotas; specialus (radiacijos) demonstravimas; exposición excepcional concertada.
plant capacity factor – gamyklos talpos faktorius; factor de planta (también llamado factor de capacidad neto o factor de carga)
plant efficiency – gamyklos veiksmingumas, efektyvumas; rendimiento neto de la central.
plant factor – gamyklos faktorius; factor de planta.
platinum (Pt) – platina; platino.
plutonium (Pu) - plutonis; plutonio.
pocket dosimeter – jonizacijos detektorius; dosimetro de bolsillo.
poison – nuodai; veneno.
Polonium (Po) – polonis; polonio.
pool reactor – reaktorius tvenkinys; reactor piscina.
positive electron – pozityvus (teigiamas) elektronas; electron positivo.
positive ion – pozityvus (teigiamas) jonas; ion positivo.
positon – pozitonas;
positron (β^+ , e^+) – pozitronas; positron; antipartícula del electron.
positron annihilation – pozitrono su(si)naikinimas; aniquilación o desaparición

Anglų-lietuvių-ispauų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

inmediata de ambas particulas (electron y positron).

positron decay – pozitrono skilimas; decaimiento de positrones.

positronium – pozitronis; positronio (Ps).

potassium (K) – kalis; potasio.

power coefficient - stiprumo koeficientas; coeficiente de potencia.

power reactor – pajėgus/veikiantis reaktorius; reactor de potencia.

power rod – (iš)(i)jungimo svirtis; barra/varilla de potencia.

praseodymium – prazeodimo sinonimas; praseodimio.

praseodymium (Pr) – prazeodimis; praseodimio.

pressure vessel (PV) – spaudimo indas, bakas; vasija de presion; vasija del reactor.

pressurized water reactor (PWR) – suspaustovandens reaktorius; reactor de agua a presion.

pressurizer (PZR) – spaudimo aparatas; presionador; deposito de compensacion de presion.

Primary – primario; principal; fundamental; basico.

primary fission product – pirminis skilimo produktas; producto primario de fision.

primary radiation - pirminė radiacija; radiacion primaria.

product – produktas; producto.

product nuclide - produkto nuklidai; nucleido producto.

projectile – dalelė, jonas; proyectil; misil.

promethium (Pm) – prometis; prometio.

prompt – pronto; rapido; immediato; provocar; dar lugar; promover; inducir.

prompt fission neutron – greito skilimo neutronas; neutron rapido de fision.

proportional counter – proporcingumo (energijos, jėgos) matuoklis; contador proporcional.

protactinium (Pa) – protaktinis; protactinio.

protective – protector; de proteccion.

protective barrier – apsauginis barjeras; barrera protectora.

protium – protis; protio.

protoactinium – protaktinio sinonimas; protoactinio.

Proton – protonas; proton.

proton (p) – protonas; proton.

proton binding energy – protono jungties energija; energía de enlace nuclear.

Proton Decay – protono skilimas; decaimiento o desintegración de protones.

proton number – protono skaičius; numero de protones; numero atomico (atomic number).

Proton Separation Energy – protono skilimo energija; energía de separación (protones).

proton separation energy (S_p) - protono atskyrimo energija; energia de separacion.

Proton-Proton Chain – protono grandinė; cadena protón-protón.

public dose – visuotinė dozė; dosis pública.

Q

qualification – kvalifikacija; cualificacion; calificacion.

quality factor (OF) – kokybės faktorius; factor de calidad.

quench – (nu)malšinti, (už)gesinti; remojado; „apagado“.

Q-value – Q vertė; factor Q, factor de calidad o factor de selectividad.

R

rad – acronimo de radiactivo o de dosis absorvida; rad (Radiation Absorbed Dose).

rad waste – rado švaistymas; residuos radiactivos.

radiation area – radiacijos vieta; zona o area sometida a radiacion.

radiation area (RA) – radiacijos teritorija; zona o área sometida a radiación.

radiation detection instrument – radiacijos aptikimo įrankis; instrumento de deteccion de radiacion.

radiation dose – radiacijos dozė; dosis de radiacion.

radiation injury – radiacijos žala; lesión por radiación.

radiation monitoring (RM) – radiacijos stebėjimas/prižiūrėjimas; vigilancia de la radiacion.

radiation protection monitoring – radiacijos apsaugos stebėjimas/prižiūrėjimas; vigilancia de la proteccion radiologica.

Anglų-lietuvių-ispauų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

radiation safety officer (RSO) – radiacijos saugumo prižiūrėtojas; encargado de seguridad radiológica.

radiation shielding – radiacijos apsaugojimas; blindaje contra la radiacion.

radiation sickness – radiacinės ligos; danos por radiacion.

radiation syndrome – radiacijos sindromas; síndrome de irradiacion.

radiation source (RS) – radiacijos šaltinis; fuente radiactiva o de radiacion.

radiation weighting factor – apkrovimo radiacija faktorius; factor de ponderacion de la radiacion.

radilation – spinduliacija;

radio absorbed dose (rad) - absorbuotoji radiacijos dozė, radas; dosis absorbida.

radioactive – radioaktyvus; radiactivo.

radioactive area – radioaktyvi teritorija; zona radiactiva.

radioactive constant – radioaktyvioji konstanta; constante radiactiva.

radioactive contamination – radioaktyvus užteršimas; contaminacion radiactiva.

radioactive decay – radioaktyvus užteršimas; gradual; decaimiento o de desintegracion radiactiva.

radioactive decay – gradual; decaimiento o desintegracion radiactiva.

radioactive decay chain – radioaktyvaus skilimo grandinė; cadena de desintegración radiactiva.

radioactive decay constant – radioaktyvaus skilimo konstanta; constante de desintegración radiactiva.

radioactive disintegration – radioaktyvus skaidymas(is)/dezintegracija; desintegracion radiactiva.

radioactive equilibrium – radioaktyvi pusiausvyra; equilibrio radiactivo.

radioactive family – radioaktyvi šeima (elementų); familia radiactiva.

radioactive half-life – laikas per kurį radioaktyvus elementas virsta kitu radioaktyviu elementu; semivida, hemivida, o vida mitad radiactiva.

radioactive isotope – radioaktyvus izotopas; isotopo radiactivo.

radioactive material (RAM) – radioaktyvi medžiaga; material radiactivo.

radioactive materials (NARM) – natūraliai atsirandanti arba akseleratoriaus sukurta radioaktyvi medžiaga; materiales radiactivos.

radioactive nuclide – radioaktyvus nuklidas; núclido radiactivo.

radioactive series – radioaktyvi eilė; serie radiactiva o de desintegracion.

radioactive waste – radioaktyvus eikvojimas; residuo radiactivo.

radioactivity – radioaktyvumas; radiactividad.

radiobioassay – bioradiacinė analizė; ensayo radiobiológico.

radiography – radiografija, rentgenografija; radiografia.

radioisotope – radioaktyvusis izotopas; radioisotopo; isotopo radiactivo.

radiological sabotage – radiologinis sabotžas; sabotaje radiológico.

radiological survey – radiologinė apžiūra; vigilancia radiologica; control radiológico.

radiology – radiologija, rentgenologija; radiologia.

radionuclide – radionuklidas; radioisótopo.

radioresistance – radioatsparumas/atsparumas radiacijai; radiófilo o radiorresistente.

radiosensitivity - jautrumas švitinimui; sensibilidad a la radiacion.

radiotoxicity – radiacijos; nuodingumas/toksiškumas; radiotoxicidad.

radium (Ra) – radis; radio.

radium emanation (RaEm) – radžio emanacija; emision radiactiva.

radon (Rn) – radonas; radon.

rare earths - retos žemės/uolienos;

rare gases – retos dujos; Gases Raros, nobles o inertes.

reactivity (r) – reaktyvumas; reactividad.

reactivity worth – reaktyvumo vertė; valor de reactividad o reactividad equivalente.

reactor – reaktorius; reactor (nuclear).

reactor coolant system (RCS) – reaktoriaus aušinimo sistema; sistema del refrigerante del reactor.

reactor core – reaktoriaus branduolys; nucleo del reactor.

reactor period – reaktoriaus periodas; periodo del reactor.

reactor reactivity – reaktoriaus reaktyvumas; reactividad del reactor.

reactor trip (RT) – staigus reaktoriaus

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

ustabdymas; disparo del reactor.
reactor vessel (RV) – reaktorius indas; vasija del reactor.
reactor vessel head – reaktorius indo galva; tapa de la vasija del reactor.
recombination – rekombinacija; recombinacion.
redundancy – dubliavimas; redundancia.
reference man – reikalavimus atitinkantis žmogus; individuo de referencia.
reflector – reflektorius; reflector; espejo; reflejo; eco.
regulator – regulador.
regulator rod – reguliuojamoji svirtis (strypas); varilla reguladora.
remedial action – reabilitaciniai užsiėmimai; accion de recuperacion o correctiva.
repository - saugykla, talpykla; sandėlis; cementerio o repositorio radiactivo.
research reactor – tyrimų reaktorius; reactor de investigacion o experimental.
resonance – ; resonancia.
resonance region neutron – rezonansinės srities neutronas; neutrones de la región d ersonancia.
restricted area – apribota vieta; area de acceso restringido.
rhenium (Re) – renis; renio.
rhodium (Rh) – rodis; rodio.
roentgen (R) – rentgenas; renguenio.
roentgen absorbed dose – rentgeno absorbuota dozė; dosis de radiación absorbida.
rubidium (Rb) – rubidis; rubidio.
ruthenium (Ru) – rutenis; rutenio.
rutherfordium (Rf) – rezerfordas; rutherfordio (anteriormente llamado kurchatovio y unnilquadio).

S

safeguards – apsaugos įrenginiai; salvaguardia; control de seguridad; defensa.
safe-shutdown earthquake (SSE) – išjungimas apsaugantis nuo žemės drebėjimo; terremoto base de diseno.
safety analysis – saugumo analizė; analisis de seguridad.
safety injection (SI) – injekcija dėl saugumo; inyeccion de seguridad.
safety limits – saugumo limitai; limites de

seguridad.
safety rod (SR) – saugumo svirtis; barra de seguridad; barra de disparo.
samarium (Sm) – samaris; samario.
scaler – instrumentas, skirtas pulsacijai; contador de impulsos.
scandium (Sc) – skandis; escandio.
scattering - ; dispersion.
scattering cross section - kuro talpykla, skirta sklaidymui; seccion eficaz (microscopica) de dispersion (barnios).
scintillation – kibirkščiavimas, žaižaravimas, švytėjimas; centelleo.
scintillation counter – kibirkščiavimo, švytėjimo skaičiuoklis; detector de centelleo.
Scintillation Counter – spintariskopas (prietaisas α dalelių sukeliams žybsniams stebėti); detector de centelleo.
scram – staigus reaktorius išjungimas; disparo o parada rapida del reactor.
scram rod – staigaus reaktorius išjungimo svirtis; barra/varilla de seguridad o disparo (de apagado de emergencia de un reactor nuclear).
seaborgium (Sg) – siborgis; seaborgio (anteriormente llamado unnilhexio).
sealed radioactive source - sandarus radioaktyvus šaltinis; fuente radiactiva encapsulada.
sealed source – sandarus šaltinis; fuente sellada.
secondary ionization – antrinė (šalutinė) jonizacija; ionizacion secundaria.
secondary radiation - antrinė (šalutinė) radiacija; radiacion secundaria.
secular equilibrium – sekuliarinė pusiausvyra; equilibrio secular.
Segré chart – Segré diagrama, lentelė; tabla segré.
self-sustaining chain reaction – save palaikanti grandininė reakcija; reaccion autosostenida.
Semiconductor Detector – puslaidininkų detektorius; detector semiconductor.
separation energy – atskyrimo energija; energia de separacion.
shed – kuro talpyklos vienetas; desacoplar; desconectar (electricamente).
shield – skydas, apsauga; pantalla; carcasa; escudo; blindaje.
shielding – apsaugojimas; blindaje; proteccion; apantallamiento.

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

shim rod – atsvaros strypas; barra de compensacion.
shutdown (SD; S/D) – išjungti; parada (de reactor; turbina; bomba).
shutdown margin (SDM) – išjungimo riba; margen de parada.
sievert (Sv) – sievertas (vienetas); Sievert.
silicon (Si) – silicis; silicio.
silver (Ag) – sidabras; plata.
singlet state – singuleto būseną; estado singlete.
singlet state annihilation – singuleto būsenos sunaikinimas; eliminación del estado singlete.
slow neutron – lėtas neutronas; neutron lento o termico.
sodium (Na) – natris; sodio.
source – fuente; foco.
source material - šaltinio medžiaga; material de origen, fuente de energía nuclear.
spallation – procesas, kurio metu dalelės yra išspinduliuojamos iš branduolio; espalacion.
Spanish Nuclear Industry Forum – Ispanijos branduolinės pramonės forumas; Foro de la Industria Nuclear Española.
special nuclear material (SNM) – speciali branduolinė medžiaga; materiales nucleares especiales.
specific activity - specifinis/yparingas aktyvumas; actividad especifica.
spent fuel (SP) – panaudoti/išsibaigę degalai; combustible gastado o irradiado.
spent nuclear fuel - panaudoti/išsibaigę branduoliniai degalai; combustible nuclear gastado o irradiado.
Spin – sukimasis (greitas); spin; espin; rotacion; giro; vuelta; momento angular (de una particula); giro (alrededor de un eje).
Spontaneous Fission – netikėtas skilimas; fisión espontanea.
spontaneous fission – savaiminis skilimas; fisión espontanea.
stable – stabilus, sunkiai skaidomas; estable; estacionario.
stable isotope – pastovus/stabilus izotopas; isotopo estable o no radiactivo.
stable nuclide – pastovus/stabilus nuklidas; núclido estable o no radiactivo.
standard Technical Specification (STS) - standartinė techninė specifikacija; especificacion tecnica estandar.
startup (S/U) – paleisti; arranque; puesta en

marcha; condicion de arranque; arrancar.
statvolt – statvoltas; statvoltio.
steam generator (SG) – garų generatorius; generador de vapor.
stibium (Sb) - stibis; antimonio.
stochastic effects – stochastiniai, atsitiktiniai padariniai/rezultatai; efectos estocasticos.
storage- saugykla; almacenar o almacenamiento.
strontium (Sr) - stroncis; estroncio.
subcritical – ikikritinė; subcrítico.
subcritical mass – ikikritinė masė; masa subcritica.
subcriticality – subkriticumas; subcriticidad.
sulfur/sulphur (S) – siera; azufre.
supercritical – superkritinis; supercritico o hipercritico.
supercritical reactor – superkritinis reaktorius; reactor supercritico.
supercriticality - superkriticumas; supercriticidad.
superheating – superkaitinimas; sobrecalentamiento.
surface - ; superficie
surface contaminated object (SCO) - daiktas užterštu paviršiumi; objeto contaminado superficialmente (OCS).
survey instrument - instrumentų patikrinimas; instrumento de encuesta.
survey meter – užterštumo matuoklis; monitor o detector de radiacion portatil.
swimming pool reactor (Pool-type reactors) – reaktorius, esantis vandenyje (baseine); reactor de piscina.

T

tagged atom – pažymėtas atomas; atomo marcado.
tailing – liekana; residuo; resto.
tails – atliekos, liekanos, pradinė medžiaga; restos; colas; final.
tamper – reflektoriaus sinonimas;
tank – deponis; tanque.
tank reactor – reaktoriaus rezervuaras; reactor tanque.
tantalum (Ta) – tantalas; tantalio.
technetium (Tc) – technecis; tecnecio.
technical specification – techninis detalizavimas; especificacion tecnica.

Anglų-lietuvių-ispau branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

tellurium (Te) – telūras; teluro.
terbium (Tb) – terbis; terbio.
terbium earths – terbio uolienos; tierra rara de terbio
ternary fission – trigubas skilimas; escisión/fisión ternaria.
thallium (Tl) – talis; talio.
thermal breeder reactor – šiluminis maitinantis reaktorius; reactor reproductor termico.
thermal fission – šiluminis skilimas; fisión lenta o termica.
thermal neutron – šiluminis neutronas; neutron lento o termico.
thermal reactor – šiluminis reaktorius; reactor termico.
thermal shield – šiluminis skydas; blindaje termico.
thermoluminescence dosimeter – šiluminės liuminescencijos/termoliuminescencijos dozimetras; dosimetro de termoluminiscencia.
thermoluminescent dosimeter - šiluminis liuminescencinis, termoliuminescencinis dozimetras; dosimetro de termoluminiscencia.
thermonuclear - termobranduolinis; termonuclear.
thorium (Th) – toris; torio.
thorium decay series – torio skilimo eilė; serie de desintegración del torio.
thorium series – torio eilė; series de desintegración radiactiva del torio.
thoron emanation (ThEm) – torono emanacija; emisión tórica.
thulium (Tm) - tulis; tulio.
tin (Sn) - alavas; estano.
tissue – ; tejido.
tissue equivalent material – medžiagos natūralumo ekvivalentas; material equivalente al tejido.
tissue weighting factor (W_T) – audinio svorio faktorius; factor de ponderación del tejido.
titanium (Ti) – titanas; titanio.
atomic energy – branduolinė energija; energía atómica.
total effective dose equivalent (TEDE) – bendras efektyviosios dozės ekvivalentas; dosis equivalente efectiva total.
total organ dose equivalent (TODE) – bendras organų gautos dozės ekvivalentas; dosis equivalente organica total.

tracer – pažymėtas (atomas); trazador.
tracer, isotopic – pažymėtasis izotopas; trazador isotopico.
transient – laikinas, trumpalaikis; transitorio.
transient equilibrium – laikina pusiausvyra; equilibrio transitorio.
transition metals – pereinamieji metalai; metales de transición; elementos de transición.
transmutation – virsmas; transmutación.
transuranic (TRU) waste - transuraninis švaistymas; transuranico.
transuranic element – transuraninis elementas; elemento transuranico.
transuranium element – transuraninis elementas; elemento transuranico.
transuranium radionuclide – transuraninis radioaktyvus nuklidas; núclido transuránico.
treatment – sodrinimas; tratamiento.
trip - staigus reaktoriaus išjungimas; disparo (interrupción o parada del funcionamiento de un sistema o dispositivo).
Triple Alpha Process – trigubas alfa procesas; proceso triple alfa.
triplet state – trigubas lygiagretus judėjimas; estado triple.
triplet state annihilation – trigubo lygiagretaus judėjimo sunaikinimas; eliminación estado triple.
tritium (T) – tritis; tritio.
triton (t) – tričio branduolys; tritón.
tungsten (W) – volframas; tungsteno.
turbine generator (TG, T/G) – turbinos generatorius; turbogenerador.
type B package – B tipo paketas; paquete de tipo B.

U

ultra cold neutron – ultrašaltas neutronas; neutron ultra frio.
unnihexium – syborgio sinonimas; unnihexio (llamado seaborgio).
unnioctium – hasio sinonimas; unnoctio.
unnipentium – dubnio sinonimas; unnipentio (llamado dubnio).
unniquadium – rezerfordo sinonimas; unniquadio o rutherfordio (anteriormente llamado kurchatovio)
unniseptium – boro sinonimas; ununseptio.
unrestricted area - ne(ap)ribota teritorija; zona

Anglų-lietuvių-ispānų branduolinės energijos žodynas English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

no restringida.

unsealed source – nesupakuotas šaltinis

(radioaktyvios medžiagos); fuente sin sellar.

unstable isotope – nestabilus izotopas; isotopo inestable o radiactivo.

uptake - sunaudojimas, sugėrimas; asimilacion; entrada al organismo; incorporacion (ingestion o inhalacion).

uranium (U) – uranas; uranio.

uranium decay series – urano skilimų seka/eilė; series de desintegración radiactiva del uranio.

uranium enrichment – urano praturtinimas; enriquecimiento del uranio.

uranium series - urano skilimų sekos/eilės sinonimas; series del uranio.

uranium-radium series – urano-radžio skilimų seka/eilė; series del uranio-radio.

V

vanadium (V) – vanadis; vanadio.

very cold neutron – labai šaltas neutronas; neutron ultrafrio.

very high radiation area – labai didelės radiacijos zona; zona de alta radiacion.

very high radiation area (VHRA) – labai didelės radiacijos teritorija; zona de alta radiación.

void – vakuumas; hueco.

volt (V) – voltas; voltio.

W

waste – eikvojimas, švaistymas; residuo; gastar; desgastar.

waste characterization – eikvojimo/švaistymo aprašymas/apibūdinimas; caracterización de residuos.

waste container – konteineris švaistymui; contenedor de residuos.

waste form – eikvojimo švaistymo forma; formulario de residuos.

watt (W) – vatas; vatio (W).

watt-hour – vatvalandė; vatio-hora.

weighting factor – apkrovimo faktorius; factor de ponderacion.

whole body counter – viso kūno skaičiuoklis

(radiacijos); contador de cuerpo entero.

window – langas; - ventana.

wolfram – volframas; wolframio o volframio, también llamado tungsteno.

working level (WL) – dirbimo lygis; nivel de trabajo.

working level month (WLM) – dirbimo lygis per mėnesį; nivel de trabajo mensual.

worth – vertė; - valor, importancia antirreactividad (barras de control).

X

xenon (Xe) – ksenonas – xenon;

X-rays – Rentgeno spinduliai – Rayos X, radiacion X.

Y

yellowcake - pasta amarilla;

yotta (Y) – jota; Yotta (símbolo Y), factor de 10^{24} (un cuatrillón).

ytterbium (Yb) – iterbis; - iterbio;

yttrium (Y) – itris; - itrio.

yttrium earths – itrio uolienos; tierra rara del itrio.

Z

zetta – zeta; Zetta (símbolo Z), factor de 10^{21} (mil trillones).

zinc (Zn) – cinkas; - cinc.

zircaloy – cirkono lydinys; zircaloy.

zirconium – cirkonis; – ciconio.

Bibliography

BEIGBEDER ATIENZA, Federico;
Diccionario Politécnico de las lenguas Española e Inglesa (3ª Edición), Ediciones Díaz de Santos, Madrid, 2008.

COSTA, J. M. *Diccionario de Química Física*.
Díaz de Santos S. A., Ediciones, Madrid, 2005.

KAPLAN, Steven M. *Wiley's English-Spanish Spanish-English Chemistry Dictionary*,
Canada, 1998.

Anglų-lietuvių-ispauų branduolinės energijos žodynas
English-Lithuanian-Spanish Dictionary of Nuclear Energy

LEÓN, Mario; *Diccionario de Informática, telecomunicaciones y ciencias afines. Inglés-Español / Español-Inglés*. Editorial Díaz de Santos, S.A. 2004.

PIESARSKIS, Bronislovas; *Anglonas. Anglų-lietuvių kalbų kompiuterinis žodynas*, Fotonija, Vilnius.

TANARRO SANZ, Agustin; TANARRO Onrubia, Agustin. *Diccionario ingles-espanol sobre Tecnologia Nuclear*, segunda edicion, Tecnatom S.A, Madrid, 2008.

STONE, Craig A.; *The Language of the Nucleus*, Scientific Digital Visions, Inc, 2006.